

SUNNAH NA HADITHI

FORM ONE

Maswali ya wakati wa likizo

Maelekezo:

Nakili maswali yote kisha pigia msitari katika
sentensi sahihi tu.

Maana ya Sunnah na Hadithi-01

1. **Mwenendo au mila yoyote kilugha huitwa:**
 - Sunnah**
 - Hadithi**
 - Tawhiid**
 - Tarekh**
2. **Neno Sunnah kiutendaji huskughulika na**
 - Matendo ya msingi aliyofanya Mtume saw**
 - Matendo ya kiutamaduni aliyofanya Mtume saw**
 - Matendo ya kiuchumi tu aliyofanya Mtume saw**
 - Matendo ya kiustaarabu tu aliyofanya Mtume saw**
3. **Swalini kama mlivyoniona nikiswali huu ni mfano wa**
 - Hadithi katika matendo**
 - Hadithi katika maneno**
 - Hadithi katika kauli**
 - Hadithi katika vitendo**
4. **Mtume saw alimruhusu swahaba kusoma suratul ikhlas katika kila raka hii ni hadithi inayoonesha**
 - Kukubali matendo ya swahaba**
 - Kumtukuza swahaba**
 - Kumuonea wivu swahaba**
 - Kukubali unadhifu wa swahaba husika**
5. **Masimulizi ya matendo ya Mtume saw kwa kifupi huitwa**

Sunnah

Bid-aa

Khurafii

Answar sunnah

6. **Hadithi nabawiy zina sifa ya kuwa**
Masimulizi na ujumbe vyote hutoka kwa Mtume saw
Masimulizi hutoka kwa Mtume Ujumbe hutoka kwa Allah
Zote sipo sawa
Hadithi ypypte imetoka kwa Mtume saw

7. **Sifa kuu ya Hadithil qudusy ndani yake utalikuta tamko**
Mutafakun illaihi
Rawahu shsikhhan
Rarahu Tirmiddhi
Allah Amesema

8. **Hadithi zote zinaonesha kuwa :**
Muhammad ni mtume wa kweli
Muhammad hatamki kwa matamaniyo
Muhammad ni baba wa Mitume wote
Muhammad ni muotaji Hodari wa mambo ya ghaibu

9. **Zifuatazo ni kazi za Mtume saw kutokana na aya 3:164 isipokuwa**
Kuwafundisha watu
Kufundisha heima

Kufundisha njia salama

Kuwaonesha watu pete za bahati

- 10. Amesema bibi Aisha r.a Mtume saw alikuwa akisali swala ya dhuha raka nne na mara nyingine alikuwa akizidisha atakazo. Huu ni mfano wa hadithi katika**

Maneno

Vitendo

Kukiri

Kuridhia

Kazi ya Sunnah na hadithi-02

- 1. Kazi ya sunnah na hadithi kuendana kwa mujibu wa Qurani ni:
Kutoa ufafanuzi wa mwisho juu ya ayah
Kujazilishia aya zenye mapungufu
Kutaja herufi zilizomo ndani ya Ayah
Kutoa uhalisia wa mambo ya ghaibu tu kwa wataalamu wa elimu ya ghaibu**
- 2. Namna ya utekelezaji wa ibada mbalimbali unapatikana kwa
Uzoefu kwa kuwaangalia wazazi wetu ambao ni waislamu
Kuangalia mashekhe wakubwa wakubwa namna wanavyofanya ibada zao
Maelekezo yanatokana na hadithi na sunnah
Maelekezo na ufafanuzi kutoka kwa wanawachuoni na maoni yao binafsi tu.**

3. Moja ya kazi za hadithi zinazohusiana na sifa za Mtume saw zinatufahamisha kuwa:
Tuzijue sifa za mtume saw na kumsifia sana kwa sifa hizo
Tuige mwenendo wake ambazo ni sifa njema zaidi
Tumtukuze sana mpaka hata wasio waislamu wamjue bwana wa viumbe
Tumlinganisha na mitume wengine ili tuone ubora wake juu yao

4. Sunnah na hadithi huchukua nafasi ya Katika sheria za kiislamu
Kwanza
Pili
Tatu
Nne

5. Kutokana na Qurani 3:32 Tunahimizwa kuntii Allah na Mtume wake ili tupate...
Thawabu nyingi
Kurehemewa
Kutajirishwa
Kuwa Maarufu duniani na Akhera.

6. Kutokana na Sura 4:59 inawataka waumini wakitatizwa na jambo wafanye nini ?
Watafute hakimumu ahukum baina yao
Warudi kwa Allah na Mtume saw

Waende wakatumie fursa walizonazo mtaani

**Wapambane kuhakikisha hilo jambo linaondoka kwa akili zao
wenyewe**

7. **Sura ya 5:92 inawatak waislamu wajikinge na:**

Mangonjwa ya kuambukizwa kama korona

Kukhalifu amri za Mtume saw

Kukhalifu amri za viongozi wao wa ngazi ya juu

Kwenda hovyoya bila ya kuzingatia maslahi yao.

8. **Kwa mujibu Qurani 24:54 kazi ya Mtume saw iliyotajwa kwa umma ni:**

Kuhakikisha umma wote unafuta dini ya Allah

Kufikisha tu ujumbe wa Allah

Kuhakikisha kila kitu kinaenda vizuri katika uchumi

Kuhakikisha kila mjane na yatima anapata haki zake

9. **Matokeo yanayotajwa katika 47:33 ya kutotii Amri za Allah na Mtume wake ni:**

Kuharibika amali za mja

Kukosekana thawabu za kutosha kwa mja

Kulipwa kidogo kwa mja

Kukosekana umoja miongoni mwa waje

10. **Watu wema kwa mujibu wa qurani 3:68 ni wale waliofuata na nabii huyu Muhammad saw**

Yunus as

Ibrahim as

Hud as

Yusuf as

Uandishi wa Hadithi -03

1. Moja ya sababu zifuatazo zilisababisha uandishi wa hadithi kuwa hafifu wakati wa Mtume saw isipokuwa moja tu nayo ni:
Mtume hakujua kusoma na kuandika
Mtume alikuwepo hivyo kazi ilikuwa ni kumuiga tu
Walikatazwa mwanzoni kuandika walivyoruhusiwa wakawa wamezoea kutoandika
Walihofia kuchanganya hadithi na Qurani
2. Nyenzo pekee iliyotumika kuhifadhi hadithi wakati wa Mtume saw ni
Vifua vya maswahaba na matendo yao
Mawe na Ngozi zilizohifadhiwa
Vitabu kama Bukhari na Muslim
Vitabu vya hadithi maarufu kama Bayhaqy.
3. Moja ya wanawake waliohifadhi hadithi nyingi Zaidi alikuwa anaitwa:
Hafsa bint umar mke wa Mtume saw
Aisha bint abu bakri
Khaula bint Thaalabah
Hindu bint Utbah

4. **Anaeongoza kwa wingi wa Hadithi za Mtume saw katika uhifadhi kwa wanaume alikuwa ni:**
Hamza bin Abu-twalib r.a
Abuu said alkhudhriyy r.a
Thaalabah bin Hatiim r.a
Abu Huraira r.a

5. **Hatua ya pili ya uandishi wa Hadithi za Mtume saw ni :**
Karne ya Kwanza Hijiria
Karne ya pili hijiria
Karne ya tatu hijiria
Karne ya nne hijiria

6. **Swahaba wa mwisho kutawafu kutokana na riwaya nyingi aliitwa:**
Abu tufayl Amir Alwathillah r.a
Amru bin Ummaya r.a
Anas Bin Malik r.a
Amru bin al- As r.a

7. **Moja ya changamoto zilizosababisha ikaonekana umuhimu wa hadithi na sunnah wakati wa maswahaba ni:**
Swali Mtume aoshwe nan ani
Swali mtume azikwe wapi
Swali Mtume aswaliwe nan ani
Swali Nani awe kiongozi wa dola

8. Al-qatadaya ipo sambamba kabisa na safu ipi ya kitabu cha hadithi
Swahihi Bukhari
Swahihi Muslim
Juzuu ya Ibn Hambal
Juzuu ya Ibn Abbas

9. Aliekusanya Mashekhe wa mwanzo kabisa ili waanze kuhakiki hadithi baada ya ugomvi wa kisiasa baina ya umma wa kiislamu ni:
Umar Mukhtar
Umar bin Abdul aziz
Tabiina Musab bin khashtar
Abu Ubaydah amir al-jarah

10. Moja kati ya hawa mashekhe alisimamia kazi ya kuhakiki hadithi wa mwanzo kabisa
Muhammad ibn Shihab (Al zubery)
Muhammad ibn Yuusu (Al-yaman)
Muhammad ibn Khardhwawi (al-misryy)
Muhammad ibn Jamal (al-farsy)

Uandishi wa Hadithi -04

1. Watu waliwaona maswahaba na wakawaamini na kuwa waislamu na wakafa wakiwa waislamu huitwa:
Maulammaa
Wanawachuoni
Tabiina

Tabii Tabiina

2. **Uandishi wa Hadithi hatua ya tatu ulikuwa katika kipindi cha:**
 - 101 – 200H
 - 201 – 300H
 - 301 – 400H
 - 401 – 500H

3. **Orodha ifuatayo ni ya Muhadithina waliotokea katika wakati wa Tabiina isipokuwa**
 - Ma'amar bin Rashid
 - Abdulmalik bin Juraij
 - Sufiyan bin Uyaina
 - Miqdaad bin Aus

4. **Wakati ambao zilianzishwa vituo mbalimbali vya mafunzo ya hadithi (learning centres) pamoja na umoja wa watu wa hadithi muhadithina ni:**
 - Karne ya kwanza Hijiria
 - Karne ya pili hijiria
 - Karne ya tatu hijiria
 - Karne ya nne hijiria

5. **Imam Malik bin Anas alieishi madina kati ya 95H na 179H alijulikana Zaidi kwa kitabu chake kilichokuwa katika kipindi cha tabiina kilichoitwa:**
 - Al-musnad

Al-muwatta

Al-dirhamy

Al-Qasas -l haqq

6. Moingani mwa sababu za Tabii Tabiina kuendeleza uandishi wa hadithi baada ya kuwepo Al-muwatta ilikua ni pamoja na :
Upataikanaji wake ulikuwa ni huko Hijaz tu na kugusia ibada maalum tu
Gharama zake zilikuwa za juu sana
Kilipatikana kwa lugha moja tu
Kilikua na baadhi ya alama za ubaguzi kwa baadhi ya watu

7. Sahihu sita zilikusanywa katika kipindi cha:
Mtume saw
Maswahaba ra (karne ya kwanza)
Tabiina (Karne ya pili)
Tabii Tabiina (Karne ya tatu)

8. Kilele cha uandishi wa hadithi kilikuwa katika...
Karne ya nne
Karne ya tatu
Karne ya pili
Karne ya kwanza

9. Miongoni mwa vitabu vilivyoandikwa na kuwa maarufu mbali na sahihu sitta ni :

Kitabu cha Al-waqidi
Sunan ya Ann-nasai
Sunan ya ibn majah
Al-jamiu ya Tirmidhi

- 10. Kitabu cha mwisho kilichoandikwa baada yah apo tu ndio zikaja sahihu sita ni:**

Sunan ya Darimi
Kitabu cha Bayhaqi
Kitabu cha Ibn Qudama
Kitabu cha Ibn Munthir

Kuhifadhiwa Hadithi -05

- 1. Zana kuu ya kuhifadhi hadithi wakati wa Mtume saw ilikuwa ni :**
Vifua vya maswahaba na Maandishi kwa uchache
Maulamaa wakati wa Mtume
Ngozi na mawe
Makuti na Vifaa vya wakati huo
- 2. Maimamu wa zama za kati aliefanya hadithi kuwa fani maalum katika uislamu ni:**
Imamu Bukhari
Imamu Suyut
Imam Ibn hajar Asqalaani
Imam Nawawiy

3. Orodha ifuatayo ni ya waandishi wa hadithi wakati wa Mtume saw isipokuwa
Rafi bin Khariij
Jaabir bin Abdillallah
Abdillallah bin Abi Auf
Al-hassan Albassary

4. Ni mkusanyaji wa hadithi, au mwandishi wa hadithi katika kitabu, mara nyingi ni mtu wa mwanzo kutajwa au wa mwisho katika hadithi yoyote
Rawi
Bukhari na Muslim
Abu Huraira
Ibn Abbas

5. Ni yale maneno yenyewe hasa aliyoyasema Mtume saw, au maelekezo ya sahaba alivyomuona mtume saw akitenda jambo Fulani.
Sanadi
Isnadi
Naswu au Matini
Al-musnad

6. Hadithi imepokelewa na imamu *Malik bin Anas* katika Kitabu chake Al-muwatta ambae kaipokea kutoka kwa *Nafii* ambae nae kapokea kutoka kwa *Abidillab bin Umar* alimsikia Mtume saw

akisema *Kila jambo jema analolifanya mawislamu ni swadaka,*

Isnadi katika hadithi hii ni:

Imamu Maliki

Nafii

Abdillah bin Umar

Imam Malik, Nafii, Abdullah bin Umar

7. Ni kumtia ila mbaya msimuliaji kwa kuikataa hadithi yake kutokana na udhaifu au kasoro alizokuwa nao, hii huitwa:

Al-jarhi

At-taadili

Rahbatil- hadith

Asmaaul-rijal

8. Ni hadithi yenye matini moja au matini yenye maana moja lakini imesimuliwa na mtiririko wa watu zaidi ya mmoja

Riwaya

Hekaya

Mutafakun alaihi

Rawahu shaikhani

9. Ili Isnadi ikubalike moja kwa moja kuwa ni sahihi ni lazima: Hakuna secheme ilipokatika (hakuna nafasi iliyoachwa kati ya wasimuliaji wake wote)

Iwe imetolewa na Mtu kabila la kiarabu

Iwe imeletwa kwa mwandishi wakati wa Mtume saw

Iwe ndani yake imetaja sifa za Mtume saw

10. Katika uchunguzi wa Matini yafuatayo huangaliwa isipokuwa moja tu nalo ni :

Isiende kinyume na Qurani

Isigongane na hadithi nyingine sahihi iliyosadikishwa kwamba ni sahihi

Isiende kinyume na Ukweli wa kihistoria halisi uliopo

Isiende kinyume na ukweli wa mambo yaliyosimuliwa na watu wanaofahamika